

D/5/02.02.02.01/2023

Peruspalvelulautakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022

D/5/02.02.02.01/2023

Peruspalvelulautakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022

4001 Peruspalvelulautakunta

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA -muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuo-						
tot	1 566 867	1 054 340		1 054 340	1 472 440	418 100
Toimintakulut	-12 045 353	-12 381 180		-12 381 180	-13 092 784	-711 604
Toimintakate	-10 478 487	-11 326 840		-11 326 840	-11 620 344	-293 504

Toiminnan kuvaus:

Sosiaalitoimi vastaa kuntalaisten sosiaalihuollon peruspalvelujen tuottamisesta ja niiden oikeudenmukaisesta kohdentamisesta ja tuottamisesta mahdollisimman tehokkaasti. Tulosalueet ovat: 1. Sosiaalipalvelut 2. Vanhus- ja perhetyö 3. Toimeentuloturva.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuotta sävytti olennaisesti valmistautuminen toimintojen siirtyminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Esimiehet osallistuivat työaikansa puitteissa lukuisiin valmistelutyöryhmiin, joka vei työaikaa perustyöltä. Peruspalvelulautakunnan talousarvio ylitti talousarvion 2,59%-yksikköä, eli 293 504 euroa. Kaikki päävastuualueet terveydenhuoltoa lukuun ottamatta alittivat talousarvioon varatut määrärahat. Terveydenhuollon menojen ylityksen aiheutti erikoissairaanhoidon menojen ylitys. Menojen ylitys oli 735 931 euroa. Perusterveydenhuollon menot alittuivat 115 784 euroa. Varsinkin sairaaloiden käyttö alittui huomattavasti. Ilman erikoissairaanhoidon ylitystä peruspalvelulautakunnan menot olisivat alittuneet 442 427 euroa.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Tavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin kohentaminen Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Mittari: Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Tavoitetaso 2022: Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret
Toteutuminen: Laaja hyvinvointikertomus tehtiin hyvinvointikoordinaattorina toimivan vapaa-aikasuunnittelijan toimesta. Hyvinvointia on seurattu koululaisten osalta mm. terveystarkastuksen tulosten muodossa, painopistealueena koulukiusaaminen. Valtakunnallisen tilaston mukaan koulukiusaaminen on		

UURAISTEN KUNTA

Uuraisilla selvästi vähäisempää kuin maassa keskimäärin.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämiseksi ei saada eri hallinnonaloilla riittävää sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseksi. Kuntaorganisaation ulkopuoliset tahot eivät resursoi omaa toimintaansa riittävästi ja riittävää sitoutumista ei saavuteta. Viestinnässä kuntalaisiin ja sidosryhmiin ei onnistuta riittävässä määrin. Henkilöstöresursointi on riittämätöntä. Erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kustannuskehitys, henkilöstön vaihtuvuus.

Sisäinen valvonta: Vuonna 2021 sisäisen valvonnan painopistealueena on sopimusten hallinta ja sopimusten valvonta. Sivistystoimen ja sosiaalitoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään lisäksi erillisten tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

4100 Sosiaalipalvelut

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA -muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuo-	328 693	208 200		208 200	227 906	19 706
tot						
Toimintakulut	-2 012 476	-2 181 420		-2 181 420	-2 147 634	-33 786
Toimintakate	-1 683 783	-1 973 220	0	-1 973 220	-1 919 728	-53 482

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Sosiaalipalvelujen tulosityksiköt: 1. Hallinto 2. Vammaispalvelut 3. Erityisryhmien palvelut 4. Sosiaalityö (lasten huolto, päihdehuolto)

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Sosiaalipalvelut alittivat talousarvion 2,71%. Sosiaalipalveluissa keskeistä oli henkilöstömenojen alituminen kehitysvammahuollossa, vammaishuollon ostopalvelujen väheneminen.

1.Hallinto

Hallinto vastaa a) sosiaalitoimen toiminta-ajatuksen täytäntöönpanosta ja tulostavoitteen toteuttamisesta. b) toteuttaa henkilölle lastensuojelu- ja päihdehuoltolain nojalla annettavat tahdonvastaiset toimenpiteet. c) Vastaa sosiaalitoimen lainsäädännön soveltamisesta sosiaalitoimessa ja täytäntöönpanosta niiltä osin kuin se ei kuulu muiden tulosalueiden piiriin. d) Isyys-, elatus-, lasten huolto- ja tapaa- mislainsäädännön täytäntöönpano ja soveltuvin osin holhoustoimen asioiden vireillepano.

2. Vammaispalvelut

Vammaispalvelut

Suunnitelmapoistot €
Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Johtava sosiaalityöntekijä, peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Vammaispalvelut ovat vammaisuuden tai sairauden perusteella henkilölle järjestettäviä palveluja ja tukitoimia. Niiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä parantaa vammaisten henkilöiden tasa-arvoa. Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla on vamman tai sairauden takia pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoritua tavanomaisista elämän toiminnoista.

Laissa ja asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista säädetään vammaispalvelujen sisällöstä sekä järjestämisvelvollisuudesta. Kunta huolehtii siitä, että vammaisille henkilöille tarkoitettut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Vammaiselle henkilölle laaditaan yksilöllinen palvelusuunnitelma, jonka avulla selvitetään hänen tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet.

Vammaispalvelut, joihin on subjektiivinen oikeus:

- Vaikeavammaisten kuljetus- ja saattajapalvelu
- Palveluasuminen
- Asunnon muutostyöt ja asuntoon liittyvät välineet
- Henkilökohtainen apu
- Päivätoiminta

Vammaispalvelut, jotka ovat harkinnanvaraisia ja määrärahasidonnaisia:

- Kuntoutusohjaus
- Sopeutumisvalmennus
- Päivittäisissä toiminnoissa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet
- Ylimääräiset ravinto- ja vaatekustannukset

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vammaispalvelut on ollut kokonaisuudessaan kehittämistyön alla oleva palvelumuoto vuodesta 2019. Vammaispalveluihin liittyvä arviointi, päätöksen teko ja kehittämistyö on siirretty heinäkuussa 2021 sosiaalitoimen alaisuuteen. Asiakastyön hoitaa ensisijaisesti sosiaaliohjaaja yhdessä johtavan sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa yhteistyössä erityisryhmien palveluohjaajan kanssa.

Tilastoinnin kehittäminen vastaamaan tarvetta jatkui.

Covid-19 viruksen takia yhteiskunnassa vallinneet rajoitukset ja suositukset kontaktien välttämistä laskivat palveluiden käyttöä. Erityisesti vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua käytettiin huomattavasti vähemmän. Tämä näkyy budjetin alituksena.

Kriittinen menestystekijä: Osaava, motivoitunut henkilöstö, jolla on muutosvalmiutta ja taitoa kehittämiseen.		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2022
Vammaispalvelut ovat oikein arvioitu, mitoitettu ja kohdennettu.	Arviointikriteeri: palvelutarpeiden oikea arviointi ja kohdentaminen,	Jokaiselle palveluja hakevalle ja saavalle asiakkaalle on laadittu yksilöllinen

	toiminnan suunnittelun ja talouden tasapaino.	palvelusuunnitelma. Palvelujen ja tukitoimien myöntämiskriteeristön päivittäminen ajan tasalle.
Toteutuminen	<p>Palvelutarpeen arvioinnissa huomioitiin asiakastapaamisessa/puhelinkeskustelussa esiin nousseet yksilölliset tarpeet sekä asiantuntija lausunnot. Palvelutarpeen arviointi toteutettiin yhteistyössä erityisryhmien palvelujohtajan ja sosiaalityöntekijän tai erityisryhmien palveluohjaajan kanssa.</p> <p>Palvelusuunnitelmien päivitys jäi vähäiseksi. Palvelusuunnitelmat päivitetään 2–3 vuoden välein, mikäli asiakkaan palveluntarpeeseen ei tule muutosta sitä ennen. Palveluohjausta/neuvontaa toteutettiin puhelimitse.</p> <p>Palvelujen ja tukitoimien myöntämiskriteeristön päivittäminen vaatii edelleen kehittämistä. Päätöksen teossa huomioitiin tarkemmin lain määrittelemät kriteerit.</p> <p>Covid-19 viruksen takia palveluita käytettiin huomattavasti vähemmän.</p>	

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut

Vuoden 2021 tilastot perustuvat kokonaiskuvaan, jotka ovat saatavilla sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmästä, ProConsonasta. Poikkeuksellisesti vuoden 2020 päätökset perustuvat kyseisenä vuonna tehtyihin ratkaisuihin, eivätkä näin ollen vuoden 2020 ja 2021 tilastot ole keskenään verrattavissa palveluiden osalta. Hakemukset ja palvelusuunnitelmat kuvaavat vuosikohtaisia suoritteita. Palvelupäätökset kuvaavat kokonaiskuvaava ja pitävät sisällään myös edellisinä vuosina tehdyt, vielä vuoden 2021 aikana voimassa olevat päätökset.

Hakemuksia on vastaanotettu 11 kpl vuoden 2021 aikana, jolloin myönteisiä päätöksiä on tehty 7 kpl ja kielteisiä päätökset 4 kpl, joista 2 kpl koskevat kuljetuspäätöksiä ja 2 kpl koskevat henkilökohtaista apua. Palvelusuunnitelmia on päivitetty 4 kpl. Palvelusuunnitelmat ja hakemusten määrät eivät vastaa toisiaan ja tämä voi johtua siitä, että hakemukset ovat palvelukohtaisia, jolloin yksi asiakas on voinut hakea useampaa palvelua. Lisäksi hakemukset voivat olla jatkohakemuksia, jolloin ei ole nähty tarpeellisenä uusia palvelupäätöksiä, mikäli palvelut ovat jatkuneet muuttumattomina.

Hakemuksia vastaanotettu 29 kpl vuoden 2022 aikana, joista tehty päätöksiä 36 kpl. Hakemukset ovat luonteltaan sellaisia, että hakemuksella on voitu hakea useampaa palvelua, kun taas päätökset ovat palvelukohtaisia. Kuljetuspalveluita myönnetty 22 asiakkaalle. henkilökohtaista apua on myönnetty 6 hlöille ja asumispalveluita käyttää 3 asiakasta ja yhdelle asiakkaalle on myönnetty asunnonmuutostöitä vuoden 2022 aikana.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Lakisääteisten vammaispalvelujen toteutuminen	Vammaispalveluhakemukset	28	11	29
	Palvelusuunnitelmat	6	4	6
	Asiakasmäärä	42	30	37

	Subjektiiiviset palvelut:			
	Vaikeavammaisten kuljetus- ja saattajapalvelu	19	26	22
	Palveluasuminen	1	1	2
	Asunnon muutostyöt ja asuntoon liittyvät välineet	3	1	1
	Henkilökohtainen apu	4	5	5
	Päivätoiminta	-	-	
	Harkinnan varaiset palvelut:			
	Kuntoutusohjaus	-	-	
	Sopeutumisvalmennus	-	-	
	Päivittäisissä toiminnoissa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet	2	-	
	Ylimääräiset ravinto- ja vaatekustannukset	-	-	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Vammaispalvelujen ennustettavuus oli haastavaa. Palvelujen piirissä olevien henkilöiden tilanteita voidaan yrittää ennustaa, mutta uusien palvelujen piiriin hakeutuvien määrää ja vamman tai sairauden laatua on etukäteen arvioida. Pienessä kunnassa yksittäinen uusi asiakas ja asiakkaan toimintakyvyssä tapahtunut muutos voi vaikuttaa talouden näkökulmasta merkittävästi.

Vammaispalvelujen arviointi edellytti ammatillista osaamista vammaisryhmistä sekä lainsäädännöstä. Henkilöstön vajavainen osaaminen ja puutteelliset resurssit nousivat merkittäväksi epävarmuustekijäksi, sekä palveluiden siirtyminen nopealla aikavälillä erityisryhmiltä sosiaalitoimen puolelle. Palvelutarpeen oikeanlaisen arvioinnin varmistaminen edellyttäisi, että kunnassa useampi, kuin yksi työntekijä hallitsee tarvittaessa vammaispalveluiden kokonaisuuden. Tämä on yksi merkittävimmistä riskitekijöistä asiakkaan palveluiden saannin näkökulmasta.

Sisäinen valvonta:

Sisäinen valvonta toteutettu kirjauksia seuraamalla, sekä koostamalla palvelusuoritteita, joita on käsitelty säännöllisin väliajoin tiimipalaverissa.

3 Erityisryhmien palvelut

Tilivelvollinen: Vanhus- ja erityisryhmien palvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Vanhus- ja erityisryhmien palvelut ovat kahden toimialan yhdistävä palvelukokonaisuus. Tilikaudella 2022 palvelut koostuivat ikääntyvien tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaishoidosta, lyhytaikashoidosta, kotihoidosta, ennaltaehkäisevistä palveluista ja päiväkeskustoiminnasta. Erityisryhmille eli kehitysvammaisille ja muille erityisen tuen tarpeen asiakkaille kohdennettuja palveluja olivat erilaiset asumisen palvelut, työ- ja päivätoiminta, erityisen tuen tarpeen lasten ja nuorten iltapäivä- ja kesäajantoiminta sekä perhehoito. Lisäksi koko toimialan yhdistävinä palveluina järjestettiin ohjaus- ja neuvontapalvelut, omaishoidontuki sekä sosiaalihuoltolainmukaiset kuljetuspalvelut.

Palveluasuminen tuotettiin palvelutalo Uurastuvalla ja tuetun asumisen- ja asumisen ohjauksen palvelut järjestettiin Uurastuvan henkilöstön ja palveluohjaajan yhteistyönä asiakkaiden koteihin. Työ- ja päivätoiminta toteutuivat pääosin toimintakeskus Uuraspajalla sekä ulkopuoleisilla työpaikoilla työvalmennuksen keinoin. Ohjaus- ja neuvontapalvelut järjestettiin ja räätälöitiin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti yhteistyössä asiakkaan verkostojen kanssa. Palvelut toteutettiin asiakkaiden toiminta- ja elinympäristöissä sekä puhelinohjausta hyödyntäen. Kehitysvammapoliklinikan palveluista vastasi Keski-Suomen sairaanhoitopiiri. Omaa palvelutuotantoa täydennettiin vuoden aikana ostopalveluilla asiakkaiden sekä kustannustehokkuuden perusteella vähäisissä määrin. Palveluja myytiin resurssien puitteissa tarveperusteisesti. Palvelujen tarve ja tuotanto ovat vuositasolla vakiintuneita.

Erytisryhmien palvelujen henkilöstö koostui pääosin hoitajista ja ohjaajista. Henkilöstösuunnitelman mukainen hoitajien ja ohjaajien vakanssien määrä oli 6, joiden lisäksi palveluissa työskenteli työ- ja päivätoiminnan ohjaaja sekä palveluohjaaja. Palveluesimien ja palvelujohtajan työpanos jakautui koko vanhus- ja erityisryhmien kesken siten, että vanhuspalveluiden osuus oli kaksi (2) henkilötyövuotta ja erityisryhmien yksi (1). Kokonaisvakanssien määrä erityisryhmien palveluiden osalta oli 9. Vakituisten henkilöstön lisäksi vuoden aikana palveluissa työskenteli erialojen ammattilaisia tai työhön tutustujia työllisyyspalveluiden kautta, sekä sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita eri mittaisilla oppimisjaksoilla. Oppisopimuksen Uurastuvalla suoritti loppuun yksi lähiohjaaja vuoden 2022 aikana. Lisäksi käytettiin määräaikaista ohjaajia jälkkäri- ja kesälapsitoiminnassa sekä työtoiminnoissa vaativien asiakastilanteiden kohdalla.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Vuosi 2022 oli erityisryhmien osalta rauhallinen. Suurimmat huomiot keskittyivät tulevaan hyvinvointialueuudutukseen ja sitä edellyttäviin toimiin. Turvallisen siirtymän turvaaminen ja siihen liittyvät toimenpiteet, kuten tiimisvastaavan nimeäminen, asiakasprosessien läpikäynti ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen olivat keskiössä syksyllä 2022.

Koronan vaikutukset olivat vuoden 2022 aikana merkittävästi vähäisemmät. Asiakasryhmien kokoa tai yhteistä toimintaa jouduttiin rajoittamaan vain vähäisissä määrin määräaikoina.

Tilikauden tulos on 92,21 %, joka kuvaa budjetin alittumista. Henkilöstökustannusten osalta asumispalveluissa tulos on 89,36 %, joka kuvaa vähäisiä henkilöstömuutoksia ja maltillista kokonaissairauslomien määrää, vaikkakin flunssaoireiset poissaolot olivat edelleen Koronaa edeltäviin vuosiin verrattuna korkeat. Erityisryhmien palveluissa palvelujen oikea-aikaisuus ja riittävyys sekä henkilöstön hyvinvointi olivat edelleen painopisteitä, joihin panostettiin ja, joka on nähtävillä toiminnan tuloksessa.

Asumispalvelujen (1) ja tuetun asumisen (2) asiakasmäärässä tapahtui kolmen asiakkaan lasku, joku vaikuttaa pienessä asiakasryhmässä palvelun hintaan merkittävästi (ks. alla taulukko), mutta ei kuitenkaan käytännössä mahdollistanut henkilöstöresurssin vähentämistä.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: innostunut, innovoiva henkilöstö, jolla on hyvä muutosvalmius sekä sitoutuneisuus oman työn ja organisaation kehittämiseen.

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2022
Palvelujen kehittäminen vastamaan asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita ja niissä tapahtuvia muutoksia sekä yhteiskunnassa tapahtuvia sosiaali- ja terveysalan muutoksia ja uudistuksia (mm. lait, uusi SoTe).	Arviointikriteeri: erityisryhmien palvelujen palvelutarpeisiin vastaaminen, palveluun varattujen paikkojen täyttöaste (palveluasuminen Uurastupa 13, tuettu asuminen 1–3, työ- ja päivätoiminnat Uuraspaja 22, muualle tuettu työtoiminta 3).	Oikeanlaisten palvelumuotojen kehittäminen, palvelujen tarveperusteinen kohdentaminen sekä muuttuvien yksilöllisten tuen tarpeiden määrittely ja niiden vastaaminen.

Toteutuminen

Korona seurauksena palvelujen käyttöaste oli palveluohjauksen osalta edelleen hiukan matalampi, jonka

UURAISTEN KUNTA

vuoksi palveluohjaajan työpanosta hyödynnettiin korvaavasti työ- ja päivätoiminnan ohjauksessa. Kokonaisuudessaan asiakasmäärissä tapahtui pientä laskua. Yhtä Uurastuvan asunnoista käytettiin edelleen pääosin tilapäisasumiseen ja yksi asunto oli osan vuodesta tyhjiään luontaisen poistuman seurauksena (vaikutus näkyy hoitopäivien määrässä). Yksi tilapäisasukas muutti vakituiseen asumiseen vuoden lopussa, mutta muuten uusia asiakkaita ei asumiseen vuoden aikana hakeutunut. Tuetun asumisen asiakasmäärä laski vuoden aikana neljästä kahteen asiakkaiden elämäntilanteen muutoksien seurauksena.

Tulevaisuuden hyvinvointialueelle siirtymisen muutokset vaikuttivat toiminnan kehittämiseen siltä osin, että muutoksissa keskityttiin miettimään sellaisia ratkaisuja, jotka olisivat yhtenäisiä myös tulevilla hyvinvointialueella. Asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen, kirjaamiseen panostaminen ja laadukkaan toiminnan varmistaminen olivat keskeisiä aihealueita, joissa keskityttiin huomioimaan sitä, kuinka asiakkaiden laadukkaat palvelut saadaan siirtymään myös hyvinvointialueella. Henkilöstön ammattitaito, halua joustaa ja kehittää sekä sitoutuminen työhön olivat merkittävä tekijä tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta.

Laitoshoido

Laitoshoidon käytölle ei ollut tarvetta.

Asumisen palvelut

Asumisen palvelut järjestettiin palvelutalo Uurastuvalla sekä tuetun asumisen- ja asumisvalmennuksen menetelmien asiakkaiden omissa kodeissa. Ostopalveluille ei ollut tarvetta kahta kotikuntalain mukaista veloitetta lukuun ottamatta.

Palvelutalo Uurastupa

Uurastuvalla järjestettiin palveluasumista aikuisille, ensisijaisesti kehitysvammaisille henkilöille. Asuminen toteutui omissa vuokra-asunnoissa itsenäisyyden tukevalla työotteella. Palvelujen sisältö räätälöitiin asukaskohtaisesti, kunkin toimintakyky sekä avun-, ohjauksen- ja hoidon tarve huomioiden. Uurastuvalla tarjottiin terveydenseuraamisen- ja lääkehoidon palveluja sekä erityisen tuen tarpeen piirissä oleville, että mielenterveyskuntoutujille. Tuetun asumisen ohjaus toteutetaan pääosin Uurastuvalla käsin.

Tuettu asuminen

Tuetun asumisen asiakkaat asuivat omavalintaisessa yksityisessä asunnossa. Arjen tuki järjestettiin yksilöidyillä tukipalveluilla, kuten kotiin vietävänä ohjauksena ja Uurastuvalla toteutuvina ateriapalveluina.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Palvelujen moninaisuus	Palveluasumisen vuorokaudet (hoitopäivät)	4263	4598	4600	4005
	Tuetun asumisen ohjaustehtävät	877	872	1300	96
	Muut ohjaustehtävät	780	624	750	650
	Suoritteet yhteensä	5920	6094	6645	4751
	Asukkaat Uurastuvalla	13	12	13	12
	Tuetun asumisen asiakkaat	3	4	3	2
	Itsenäisyyden harjoittelu	1	1	1	1
	Mielenterveyskuntoutujat	-	1	1	1
	Asiakasmäärä yhteensä	18	19	18	16
Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	95 %	111 %	100 %	%
Taloudellisuus	Palvelun hinta	60,60 €	46,25 €	52,19 €	97, 29 €

UURAISTEN KUNTA

Perhehoito

Perhehoitoa järjestettiin lyhytaikaisena, pääosin ympärivuorokautisena perhehoitona erityisen tuen tarpeen asiakkaille. Perhehoidon pääasiallinen tavoite oli ennaltaehkäisevä jaksamisen tukeminen sekä omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien mahdollistaminen. Perhehoito on toimeksiantoperusteinen kustannustehokas hoidon järjestämisen muoto.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Palvelujen moninaisuus	Hoitopäivien määrä	245	255	262	309
	Hoidettavien määrä	8	5	4	5
Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	70 %	100 %	100 %	100 %
Taloudellisuus	Hoitopäivän hinta	143,83 €	120,11 €	155,34 €	128,84 €

Ohjaus- ja neuvontapalvelut

Ohjaus- ja neuvontapalveluilla tuettiin ja ohjattiin kehitysvammaisia- ja erityisen tuen tarpeessa olevia asiakkaita ja heidän perheitään. Palvelun tavoitteena oli ennaltaehkäisevä-, kokonaistilanteen huomioiva- ja suunnitelmallinen asiakkaan yksilöllinen tukeminen.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Palvelujen moninaisuus	Asiakkaat Kehitysvammaiset				
	Mielenterveyskuntoutujat	26	26	26	28
	Muut erityistä tukea tarvitsevat	7	3	4	4
	Yhteensä	10	9	10	7
	Asiakkaat palvelujen mukaan				
	Laitoshoido	43	38	40	39
	Asumispalvelut				
	Perhehoito	0	0	0	0
	Päivä- ja työtoiminta	18	20	18	20
	Työtoiminnan ostopalvelut	8	5	4	5
	Palveluohjaus	22	19	19	19
	Iltapäivä-/ loma-ajan toiminta	0	0	0	0
	Yhteensä	35	36	35	38
	Yksilöohjauksen tehtävät				
	Toimintatuokiot	6	6	6	8
	Yksilöpalaverit	89	83	82	90
	Palvelusuunnitelmapalaverit				
	Verkostopalaverit	324	793	500	987
	Perhehoidonohjaus	120	71	180	65
	Tuetun asumisen ohjaus	7	16	24	12
	Iltapäivä-/loma-ajan toiminta	79	44	110	85
	Yhteensä	47	17	50	18
	Yhteensä	19	15	30	25
Yhteensä	259	332	260	274	
Yhteensä	855	1 288	1 054	1 466	

UURAISTEN KUNTA

Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	85 %	90 %	100 %	100 %
Taloudellisuus	Suoritteen hinta	37,37 €	34,90 €	35,98 €	34,25 €

Työ- ja päivätoiminta/ toimintakeskus Uuraspaja

Uuraspajalla järjestettiin työ- ja päivätoimintaa ensisijaisesti uuraislaisille kehitysvammaisille - ja erityisen tuen tarpeessa oleville asiakkaille. Muita asiakasryhmiä olivat mielenterveyskuntoutujat, työvoimahallinnon harjoittelijat ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat. Uuraspajalla tapahtuvan työtoiminnan lisäksi osa asiakkaista työskenteli tukitoimien avulla ulkopuoleisilla työpaikoilla. Toimintakeskuksen toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta vastasi yksi ohjaaja. Ohjaajan työparina 40–60 % työajalla työskenteli palveluohjaaja sekä kevään ajan määräaikainen 70 % työajan ohjaaja. Palvelua myytiin pienissä määrin tarve- ja kokonaistilanneperusteisesti myös muiden kuntien asiakkaille.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2021
Palvelujen moninaisuus	Asiakkaat				
	Kehitysvammaiset	17	16	16	16
	Kuntouttava työtoiminta	3	1	1	1
	Mielenterveyskuntoutujat	1	1	2	1
	Muut erityistä tukea tarvitsevat	1	1	2	1
	Yhteensä	22	19	21	19
	Työtoiminnan käyttöpäivät				
	Eniten ohjausta tarvitsevat	325	337	370	337
	Jonkin verran ohjausta tarvitsevat	1201	1 378	1300	1 378
	Vähiten ohjausta tarvitsevat	750	579	630	579
Kuntouttava työtoiminta	153	193	180	193	
Yhteensä	2 429	2 487	2 480	2 487	
Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	Asiakasmäärä tuplaantui, laskukaava ei ole enää vertailukelpoinen. Tehokkuus yli 100%.	Yli 100 %	100 %	Tehokkuus yli 100 %.
Taloudellisuus	Suoritteen hinta	41,18 €	28,32 €	38,42 €	35,09 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Useamman vuoden ajan riskitekijänä on olleet samansuuntaiset. Oman palvelutarjonnan riittämättömyys, joka voi johtaa omaa tuotantoa kalliimpien ostopalveluiden käyttöön. Pienessä kunnassa on erityisen haasteellista tarjota monenlaisia erikoistuneita palveluja ja vastata kehitysvammaisten erityishuoltolain edellyttämään itsemääräämis- ja rajoittamisoikeutta koskevan lainsäädännön vaatimukseen. Työ- ja päivätoiminnoissa henkilöstöresurssin tiukkuus aiheuttaa vuosittain haasteita laadukkaan ja monipuolisen toiminnan järjestämisen näkökulmasta. Tyypillisenä riskitekijänä ilmeni jälleen myös

se, että pienilukuisen henkilöstön tulisi omata laaja ja moninainen ammatillinen osaaminen. Vakituisten henkilöstön poissaoloja oli haastavaa sijaistaa vastaavalla osaamisella. Ennakoimattomat poissaolot ja monialaisten osaajien saatavuuden haastavuus näkyi merkittävästi rekrytoinnissa. Epävarmuutta loi edelleen koronatilanne sekä tulevaisuuden hyvinvointialueelle siirtyminen.

Sisäinen valvonta:

Sisäistä valvontaa toteutettiin sisäisen tarkkailun keinoin. Erilaisten toimintaohjeiden päivitys ja uusien laatiminen vahvisti sisäisen valvonnan toteutumisen. Jatkuva seuranta toteutui arjen toiminnoissa kunkin työntekijän toimesta. Tätä toimintaa oli muun muassa tavoitteiden toteuttaminen arjessa, asiakkaiden käteisvarojen seuranta, lääkkeiden kaksoistarkastus, työaikaseuranta sekä erilaisten käyttöjärjestelmien hyödyntäminen työssä, kuten HaiPro ja ProConsona.

Tarkastuksen keinoina käytettiin esimiehen toteuttamia kertaluontoisia tarkastuksia, kuten käteisvarojen läpi-käynti sekä tavoitteiden avaamista käytäntöön. Säännöllisissä henkilöstöpalavereissa arvioitiin toimintaa koko henkilöstön toimesta ja muutettiin käytäntöjä vallitsevien olosuhteiden mukaisiksi.

4. Sosiaalityö

Tilivelvollinen: johtava sosiaalityöntekijä

Toiminnan kuvaus:

Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalityöllä tarkoitetaan sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön suorittamaa ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä ja muita tukitoimia, jotka ylläpitävät ja edistävät yksilöiden ja perheen turvallisuutta ja suoriutumista sekä yhteisöjen toimivuutta.

Sosiaalityö toteutetaan kunnassa yhdennettynä sosiaalityönä. Kunnan resurssina ovat perusturvajohtaja, johtava sosiaalityöntekijä sekä sosiaaliohjaaja.

Perusturvajohtaja vahvistaa myötämieliset huostaanotot, kiireellisten sijoitusten jatkopäätökset sekä muut lastensuojelulain 13 § 2 mom. mukaiset toimenpiteet ja päättää lastensuojelulain 63 § mukaisesta yhteydenpidon rajoittamisesta mikäli se ylittää 7 vuorokautta ja päättää lastensuojelulain 72 § mukaisesta erityisestä huolenpidosta. Perusturvajohtaja toimii tarvittaessa johtavan sosiaalityöntekijän sijaisena päätösprosessissa.

Johtavan sosiaalityöntekijän vastuualueeseen kuuluvat lastensuojelu, erityistä tukea tarvitsevat lapset ja aikuiset, vaativa aikuissosiaalityö sekä vastaavan kuraattorin tehtävät. Lisäksi johtava sosiaalityöntekijä toimii työparina tarvittaessa erityisryhmien, kuten kehitysvamma- tai vammaispalveluiden osalta.

Kunnan sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita koordinoi sosiaaliohjaaja, jonka toimenkuvaa ovat kunnan harkinnanvaraiset toimeentulotukiasiat, palveluohjaus ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelutarpeen arvioinnit ja asiakkuudet, sekä vammaishuollon ohjaus, arviointityö ja päätöksenteko. Lisäksi tarpeen mukaan lastensuojeluasioissa työparina toimiminen.

Kunnassa on kolme perhetyöntekijää ja yksi perheohjaaja, jotka toteuttavat asiakastyötä lapsiperheiden, sekä aikuisasiakkaiden kanssa. Perhetyöntekijöiden työpanoksella voidaan tuottaa perhetyötä, kotipalvelua, sekä tukihenkilötoimintaa.

Johtava sosiaalityöntekijä koordinoi kunnan sosiaalipalveluita sekä vastaa sosiaalityön kustannuksista yhdessä perusturvajohtajan kanssa.

Johtava sosiaalityöntekijä toimii lähiesimiehenä sosiaaliohjaajalle, koulukuraattorille, sekä perheohjaajalle ja kolmelle perhetyöntekijälle.

Perhekeskus

Uuraisten sosiaalitoimessa on vuoden 2022 aikana perustettu uusi perhekeskus. Perhekeskusta varten on remontoitu Virastotie 4 alakerran tilat, jotka koostuvat yleisestä tilasta, kahdesta toimistotilasta ja yhdestä ryhmätyöskentelytilasta. Tilassa toimivat perhetyöntekijät ja sosiaalityöntekijät, sekä pikkulapsipsykologi, perheneuvola, lastenvalvoja ja muita järjestöjä. Tiloja on annettu väliaikaisesti käyttöön myös erityisryhmien työntekijöille, sekä koulukuraattorilla, jolla on ollut vaikutusta yhteistyön toimivuuteen. Tiloista käsin on hallinnoitu moniammatillista ryhmää, matalan kynnyksen sosiaaliohjausta, sekä osallistuttu tapahtumiin, jossa tehdään yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa.

Sosiaalihuollon palvelut

Vuoden 2022 aikana asiakasperheitä on ollut asiakkaana 48 kpl, joihin on kuulunut yhteensä 150 lasta. Aikuissosiaalityön asiakkaita kunnassa on ollut 8 kpl, joihin on toteutettu suunnitelmallista työskentelyä palvelutarpeen arvioinnin jälkeen ja kunnan 8 henkilöllä on ollut käytössään välitystilipalvelu, jolloin kunta on tukenut asiakkaiden talousasioiden hoitamista. Vammaispalveluissa asiakkaita on ollut 25 kpl.

Omana toimintana sosiaalihuollossa voidaan järjestää palvelutarpeen arvioinnit, perheohjaus, perhetyötä, kotipalvelua, valvotut tapaamiset ja tukihenkilötoimintaa. Perhetyön (3 työntekijää) asiakaskontakteja on ollut vuoden aikana 885 kpl, joista lastensuojelun kontakteja 239 ja sosiaalihuoltolain mukaisia kontakteja 646 kpl. Sosiaalihuollon asiakkaille on tuotettu tunnetaitotyöskentelyä 23 kpl, valvottuja tapaamisia 33, jälkihuollon kontakteja 82, tukihenkilötyötä 114, lapset puheeksi keskusteluja 2.

Vammaispalveluiden kontakteja on tehty 24 kpl.

Kotipalvelua on tuotettu yhteensä 11 eri perheessä vuoden 2022 aikana.

Lapsiperheellä on oikeus saada huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen vuoksi. Lapsiperheiden kotipalvelua voi saada joko tilapäisenä tai säännöllisempänä palveluna (tällöin palvelu on tavoitekeskeistä). Perhetyö painottuu ohjauksellisempaan työmuotoon. Molempien työmuotojen osalta on oleellista, ettei työ ole asiakkaan puolesta tekemistä, vaan perheen voimavarojen tukemista dialogisesti yhdessä tehden.

Ostopalveluina sosiaalipalveluja tuotetaan sosiaaliasiamiehen palvelut, perheneuvola, virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys, kriisityö ja sijaishuolto, sekä ostopalveluna tukiperhetoimintaa.

Tukiperhetoiminta on toteutettu ostopalveluna, jossa ensisijaisesti tukiperheet ovat toimeksiantosopimuksen mukaisessa työsuhteessa Uuraisten kuntaan tai tukiperhetoimintaa on ostettu yksityiseltä palveluntuottajalta. Tukiperheessä on vuoden aikana ollut sosiaalihuoltolain mukaisia asiakkaita 14 lasta ja lastensuojelulain mukaisia asiakkaita 2 lasta.

UURAISTEN KUNTA

Kasvatus ja perheneuvonta toteutunut 1 kerran kuukaudessa perhekeskuksen tiloissa. Pikkulapsityöryhmän psykologi joka toinen viikko ja lastenvalvoja tarvittaessa. Perhekeskuksen tiloja ovat käyttäneet säännöllisesti myös Mannerheimin lastensuojeluliitto perhekahvilatoiminnalla, Uuraisten AA-ryhmän kokoontumiset, sekä muiden paikallisten toimijoiden järjestötapaamiset/-kokoukset.

Poikkeusoloista huolimatta kotiin tehtyä työskentelyä on toteutettu asiakaan tarpeiden mukaisesti. Kotikäynneillä suojaudutaan maskiin. Laajemmassa viranomaisyhteistyössä pyritään käyttämään etäyhteyksiä. Yhteistyökumppaneita asiakastyössä ovat mm. koulut, oppilashuolto, varhaiskasvatus, lasten ja nuorten psykiatria/mielenterveyspalvelut, päihdetyö, nuorisotoimi ja sijaishuoltopaikat. Verkostotyöskentely on toiminut teams-yhteyksien kautta hyvin ja oppilashuollon kanssa on pyritty kehittämään tiedonsiirron toimivuutta esimerkiksi lastensuojeluilmoitusten osalta. Kunnassa on toiminut säännöllisesti moniammatillinen työryhmä, joka on kokoontunut kevästä 2022 lähtien Uuraisten perhekeskuksella joka toinen kuukausi.

Vireillepanot

Vireillepanot ovat hakemuksia, yhteydenottoja ja huolen ilmaisuja, jotka tulee käsitellä 7 työpäivän aikana vastaanottamisesta. Vireillepanot johtavat sosiaalihuollon viranomaisen arvion perusteella laajempaan arvioon (palvelutarpeen arviointi), mikäli asiakkaan tilanne vaikuttaa siltä, että asiakkaalla on mahdollisia tuen tarpeita tai lapsen liittyvää lastensuojelullista huolta on selvitettävä.

	lastensuojeluilmoitus	sosiaalihuollon yhteydenotto
2020	70	3
2021	110	35
2022	95	4

Uuraisten sosiaalitoimeen on vastaanotettu vuoden 2022 aikana 95 kpl lastensuojeluilmoituksia ja 4 kpl yhteydenottoja ja ilmoituksia sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Palvelutarpeen arvioinnit

Palvelutarpeen arviointi on sosiaalihuoltolain 36 § mukaista toimintaa, joka tulee lähtökohtaisesti tehdä jokaiselle asiakkaalle, ellei siihen ole erityistä perustetta olla tekemättä. Palvelutarpeen arvioinnin toteuttaa erityisen tuen tarpeisesta henkilöstä laillistettu sosiaalityöntekijä ja muissa tapauksissa sosiaaliohjaaja. Palvelutarpeen arviointi toteutetaan 3 kk määräajassa ja sen tarkoituksena on arvioida asiakkaan tuen ja palveluiden tarvetta.

	palvelutarpeen arviointi/lkm.
2020	14
2021	37
2022	64

Palvelutarpeen arviointeja on avattu vuoden 2022 aikana 47 kpl, joista on valmistunut vuoden 2022 aikana 45 kpl. Palvelutarpeen arvioinnit on toteutettu lakisääteisesti alle 3 kk aikana.

Palvelutarpeen arvioinnin aikana ratkaistaan asiakkuuden tarve, joko sosiaalihuoltolain mukaisessa (perhesosiaalityö tai aikuissosiaalityö) asiakkuudessa vai lastensuojelun asiakkuudessa. Palvelutarpeen arvioinnit ovat johtaneet perhesosiaalityön asiakkuuteen 10 kpl ja lastensuojeluasiakkuuteen 8 kpl. Asiakkuus on päätetty arvioinnin perusteella 29 kpl.

Perhesosiaalityö

Kaikki palvelutarpeen arviot eivät johtaneet suoraan koko perheen osalta asiakkuuden alkamiseen, koska asiakkaat tulivat toisinaan autetuksi jo arvioinnin aikana. Saman perheen sisällä asiakkuuksia saattoi olla myös useampia, koska tukea myönnettiin myös yksilökohtaisesti palvelutarpeen arvion mukaisina palveluina. Näin ollen yhdessä perheessä saattoi työskennellä useampi työntekijä eri perheenjäsenen kanssa, ja näin ollen sosiaalihuoltolain mukaisessa aktiivisessa asiakkuudessa oli yhteensä 52 lasta ja 3 vanhempaa, joiden kanssa on toteutettu yksilöllistä asiakastyötä yhdessä laaditun asiakassuunnitelman mukaisesti.

Lastensuojelu

	yht.	uusia	päättäneet	sijaishuollossa	jälkihuollossa
2020	32	10	9	6(yht.) – 3 (päätetty)	10
2021	38	8	12	9 (yht.) – 4(päätetty)	10
2022	37	10	9	5 (yht.) – 2 (päätetty)	12

Lastensuojelun avohuolto

Lastensuojelun asiakkaana Uuraisten kunnassa on kaiken kaikkiaan ollut 37 lasta 21 eri perheestä. Vuoden 2022 aikana uusia asiakkaita on tullut 10 kpl ja asiakkaita on vuoden aikana poistunut 9 lasta, joista osa on täysi-ikäistynyt, muuttanut pois Uuraisten kunnasta tai palveluiden tarve on päättynyt.

Avohuollon palveluina on käytetty tukiperhettä 3 lapsella, tukihenkilöä 9 lapsella, perhetyötä 6 eri perheessä.

Sijaishuolto

Vuoden 2021 puolelta on siirtynyt 3 sijoitettua lasta ja vuodelle 2023 siirtyy 3 sijoitettua lasta. Vuoden 2022 aikana on tehty 2 avohuollon sijoitusta ja yksi hallinto-oikeuden vahvistama huostaanotto. Lisätausta on päätösperusteinen, eikä lapsikohtainen. Kaikki sijoituspaikat ovat ammatillisia perhekoteja tai lastensuojelulaitoksia. Perusteina on suurimmaksi osaksi vaikeus saada sijaishuoltopaikkoja, kuin sijoitettuun lapseen liittyvät tuen tarpeet.

Lastensuojelussa laitossijoituksia pyritään lyhentämään tarjoamalla perheelle intensiivistä moniammatillista tukea oman kunnan palveluna, taloudellista tukea sekä tarvittaessa ammatillista tukihenkilötoimintaa. Sijaishuoltopaikkoja ei ole aina tarpeen vaatiessa riittävästi vapaana ja laitospaikkojen vuorokausihinnat vaihtelevat. Lastensuojelun laitospaikka kuitenkin varmistaa, että lapsi saa tarvitsemansa tuen ja avun kasvun ja kehityksen tueksi.

Lastensuojelun laitospaikoilla olevien lasten ja nuorten tuen tarpeet ovat niin suuria ja haastavia, ettei näiden lasten osalta voida miettiä perhesijoituksia. Perhesijoitus tulee kyseeseen pääsääntöisesti pienten lasten osalta. Lastensuojelun todellisia menoja ei voida etukäteen paljonkaan ennakoida, sillä sijoitustilanteet tulevat usein yllättäen. Uuraisten kunnassa pyritään ehkäisemään lastensuojelulain mukaisesti kaikin keinoin avohuollon tukitoimin ennen laitokseen sijoittamista. Lapsen ja nuoren sijoittaminen on aina viimesijainen vaihtoehto. Jatkossa on panostettava entistä enemmän ennaltaehkäiseviin avohuollon lastensuojelupalveluihin ja työmuotoihin.

Jälkihuolto

Jälkihuollossa on vuoden 2022 aikana ollut yhteensä 12 lasta, joilla kaikilla ei ole aktiivista työskentelyä. Jälkihuollon tukitoimena on hyödynnetty tukihenkilötoimintaa kunnan omana toimintana.

Alkaen 1.1.2020 jälkihuolto-oikeusikä on noussut aiemmasta 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen, joten sitä suuremmalla syyllä lastensuojelun osalta myös tähän satsaaminen ennaltaehkäisevinä palveluina on taloudellisesti kannattavaa.

Jälkihuolto toteutetaan pääsääntöisesti kunnan omana palveluna.

Lastenvalvojatehtävät

Lastenvalvojatehtävät ovat siirtyneet maaliskuussa 2021 Jyväskylän perheoikeudelliseen yksikköön.

Johtava sosiaalityöntekijä on aikaisemmin hoitanut lastenvalvojatehtävät Uuraisilla. Kun tehtävät siirtyivät Jyväskylän perheoikeudelliseen yksikköön on solmittu yhteistyösuhde Petäjaveden sosiaalitoimeen. Johtava sosiaalityöntekijä työskentelee yhden päivän viikosta n. 8-10 h/vko Petäjävedellä. Petäjävesi ostaa palvelua Uuraisien kunnalta.

Vahvistettuja elatussopimuksia 22 kpl, huolto- ja tapaamissopimuksia 1 kpl. Lapsen syntymänjälkeen tunnustettuja isyyksiä yksi. Lisäksi ennen lapsen syntymää tunnustettuja isyyksiä, joista ei ole ollut koottavaa tilastoa saatavilla.

Lastenvalvoja on ollut Uuraisilla 3 pv. vuoden 2022 aikana. Asiakkaat ovat asioineet pääsääntöisesti Jyväskylässä omasta toiveestaan. Muutamia neuvotteluja on käyty etänä.

Toimeentulotuki

Toimeentulotukiasiakkaita oli viime vuonna yhteensä 57 asiakasta, joille laadittiin päätös täydentävää tai ennaltaehkäisevää toimeentulotuesta haetuille tukikuukausille yhteensä 138 päätöstä vuoden 2022 aikana.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Asiakastyö

Vuoden 2022 aikana lastensuojeluilmoituksia on tullut edellisvuotta vähemmän, mutta ilmoituksista on käynnistetty enemmän palvelutarpeen arviointeja, joista yhteensä 18 on johtanut asiakkuuteen. Asiakkuudet ovat vaihdelleet perhesosiaalityön ja lastensuojelun välillä asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Omalla tuotannolla on vastattu perhetyön ja tukihenkilötoiminnan tarpeisiin. Ostopalveluita on hyödynnetty sijaishuollon ja tukiperhetoiminnan osalta, sekä poikkeustilanteissa, joissa tukihenkilötyötä ei ole ollut asiakkaan tarpeiden perusteella hoidettavissa omalla tuotannolla.

Palveluprosessit (ilmoituksen käsittely 7 vrk, palvelutarpeen arviointi 90 vrk) ovat oikea-aikaisia, eikä käsittelyaikoja ole ylitetty tilikauden aikana.

Työn kehittäminen

Johtava sosiaalityöntekijä on suorittanut vuoden 2022 aikana systemisen lastensuojelumallin koulutajakoulutuksen, johon on kuulunut koulutuksen pilotointi. Pilotointi on toteutettu syksyllä 2022 Uuraisien sosiaalitoimelle, sekä koulukuraattorille ja varhaiskasvatuksen koordinaattorille ja Petäjaveden sosiaalitoimelle. Koulutuksen kautta on haettu uudenlaisia toimintamalleja asiakastyöhön.

Sosiaalitoimen perhetyöntekijä on valmistunut vuoden mittaisesta tunnetaitotyöskentelystä ja pystynyt toteuttamaan laadukasta tunnetaitotyöskentelyä perhetyön ja tukihenkilötoiminnan yhteydessä.

Työtä on kehitetty säännöllisillä tiimijaoilla (2h/vko), johon työyhteisö on sitoutunut hyvin. Kehitystyö on liittynyt asiakastyöhön, verkostoyhteistyöhön, sekä perhekeskuksen toiminnan rakentamiseen.

Henkilökunta

Henkilökunnassa on tapahtunut keväällä 2022 laajoja muutoksia. Sosiaaliohjaaja, perheohjaaja ja perhetyöntekijä ovat irtisanoutuneet ja heidän tilalleen on rekrytoitu sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja ja perheohjaaja.

Sosiaalityöntekijä on toiminut 60 % työajalla ja puuttuvaa 40% on kompensoitu siten, että sosiaaliohjaaja on palkattu viransijaiseksi, jotta asiakastyö saadaan toteutettua turvallisesti.

Hyvinvointialueen valmistelut ovat vaikuttaneet merkittävästi työyhteisön jaksamiseen ja hyvinvointiin. Valmistelutyöt ovat vaatineet uusien järjestelmien ja toimintamallien oppimista, konkreettista läsnäoloa valmistelutyöryhmissä, sekä lukuisten tilastojen toimittamista hyvinvointialueen käyttöön.

Henkilökunnan tukena on toiminut kiinteä työnohjaus noin kerran kuukaudessa.

Toimitilat

Sosiaalitoimi on siirtynyt uusiin työtiloihin keväällä 2022, johon on tehty laaja remontti, pintamateriaali ja kalustehankintoja, joihin ei ole budjetoitu varoja vuoden 2022 talousarviossa. Kustannukset on jaettu puoliksi vapaa-ajan toiminnan kanssa, sillä perhekeskuksen yleisiä tiloja käyttävät kuntalaiset ja järjestöt.

Toimitilat ovat monitoimitiloja ja työntekijöillä ei ole kiinteitä työpisteitä. Asiakastyötä voidaan toteuttaa 3 eri tilassa. Toimitilojen muutos on johtanut uusien toimintamallien käyttöönottoon.

Verkostoyhteistyö

Toimitilamuutokset ja henkilöstön vaihdos on vaikuttanut verkostoyhteistyön vahvistumiseen. Perhekeskuksen tiloissa toimii usea eri palveluntuottaja, sekä vuorovaikutus kuntalaisten ja järjestöjen välillä on tiivistynyt toimivien tilojen muutoksen johdosta. Moniammatillinen tiimi on kokoontunut säännöllisesti perhekeskuksen tiloissa.

Sosiaalitoimen kustannukset

Lastensuojelun kustannuksissa näkyy sijaishuollon merkittävä kustannuserä. Sijaishuollon järjestämistä koordinoi Jyväskylän sijaishuoltoyksikkö, joka toimii tukena kuntien sijoitustilanteissa. Sijoituspaikkojen tilanne on ollut heikko Keski-Suomessa ja akuutit tilanteet ovat johtaneet siihen, että lapsia on tullut sijoittaa laitospuolitoiseen sijoitukseen, koska perheitä ei ole ollut saatavilla.

Sosiaalihuollon järjestelmään on tullut muutoksia, jotka ovat vaatineet järjestelmän päivittämistä ja tähän liittyvää koulutusta. Järjestelmämuutos on osa kansallista muutosohjelmaa, jossa toimipisteiden järjestelmät saadaan sähköisen arkistoinnin piiriin ja asiakas pystyisi lukemaan omia tietojaan kanta-palvelusta.

Toimitilojen muutos on vaikuttanut kustannusten kasvuun remontin ja kalusteiden hankintojen osalta.

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut

UURAISTEN KUNTA

Tavoite: Palvelujen kehittäminen vastaamaan sekä seutukunnallista että valtakunnallista mallia.	Mittari: Kunnan omien työtoimintojen vakiintuminen entistä laadukkaammaksi työmuodoksi ja siitä asiakkailta saatava palaute.	Tavoitetaso 2022: Suurin osa perhesosiaalityön ja lastensuojelun avoimuuden palveluista on toteutettu omalla toimintana.
--	---	---

Toteutuminen

Sosiaalitoimi on työskennellyt tiiviinä työyhteisönä. Tukena on ollut työnohjaus, sekä viikottaiset tiimit ja työhyvinvointipäivä. Näillä on ollut merkitystä turvallisen asiakastyön toteuttamiseen, jossa ratkaisuja voidaan tehdä työyhteisönä. Sosiaalitoimen resurssi on ollut riittävää tuottaa palveluita itsenäisesti perheen kotiin.

Sosiaalityön joustavuutta edistää avunantosopimus Petäjäveden, Keuruun, Multian ja Uuraisten kesken. Avunantosopimus mahdollistaa sosiaalityön päätösprosessin asianmukaisuuden lomien, äkillisten poissaolojen tai muiden erityistilanteiden vuoksi.

Osaamisen keskittäminen mm. lastenvalvotekäytäntöjen osalta Jyväskylän perheoikeudellisiin palveluihin mahdollistaa oman kunnan toiminnan keskittämisen asiakastyöhön sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakkuuksiin.

Toimeentulotuen osalta Uurainen on tuottanut yhdessä Multian ja Petäjäveden kanssa toimeentulotuen soveltamisohjeet, jolla pyritään tasalaatuisen toimeentulotuen myöntämiseen yli kuntarajojen.

Koulutusten mahdollistaminen henkilökunnalle on vahvistanut osaamista, joka vastaavasti on mahdollistanut myös erityisten tukimuotojen tarjoamisen kunnan omana toimintana.

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Vakiintunut ja selkeä sosiaalipalveluiden kokonaisuus

Tavoite: Vakiinnuttaa ja selkeyttää työntekijöiden työnkuvia entisestään.	Mittari: Jokaisella työntekijällä omat sovittu vastuut ja työtehtävät sekä lisäksi jokaisen mieltymyksen mukainen täsmäkoulutus.	Tavoitetaso 2022: Kehityskeskustelujen perusteella työntekijöiden työnkuvat ovat selkeitä ja oma osaaminen vastaa työtehtäviä.
--	---	---

Toteutuminen

Henkilöstölle on myönnetty täydennys- ja erikoistumiskoulutuksia, joilla on merkittävää vaikutusta osaamisen ylläpitämisen ja asiakkaiden tarpeisiin vastaamisen osalta. Työn sisällöllisiä vaatimuksia on pyritty jakamaan osaamisen ja henkilöstön omien toiveiden mukaan, jolloin jokaisella työntekijällä on omaa erityistä osaamista annettavana. Tällä vaikutetaan työntekijöiden työmotivaatioon ja työssä jaksamiseen.

Vuoden 2022 aikana yksi työntekijä on valmistunut tunnetaitokoulutuksesta ja johtava sosiaalityöntekijä on koulutautunut systemaattisen lastensuojelumallin kouluttajaksi, sekä suorittanut lähiesimiestutkinnon.

Strategiset tavoitteet:

UURAISTEN KUNTA

Kriittinen menestystekijä: Työhyvinvointi

Tavoite: Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen parantaminen ja edistäminen	Mittari: Sairauspoissaolojen määrä Työntekijöiden pysyminen viroissaan/vaihtuvuuden väheneminen Työhyvinvoinnin tulosten muutokset kyselyiden osalta	Tavoitetaso 2022: Kehittämistyö Koulutukset Kehityskeskustelut Työn ja vastuun määrän oikein kohdentuminen
---	---	--

Toteutuminen

Sosiaalitoimella on käytössä pitkäaikainen ja säännöllinen työnohjaus. Koulutustoiveisiin suhtaudutaan avoimesti, koska sen nähdään edistävän työntekijöiden työssäjaksamista ja kykyä vastata haastaviin asiakastilanteisiin. Kehityskeskustelut on toteutettu vuosittain, joiden perusteella työyhteisön tuki on edistänyt työssäjaksamista eikä työyhteisö koe työssäjaksamiseen liittyviä haasteita. Kehityskeskusteluissa työntekijät ovat kokeneet myös työtehtävien vastaavaan omaa osaamista ja työntekeminen on mielekästä.

Sairauspoissaolot ovat liittyneet ensisijaisesti normaaliin virustauteihin ja työtä on sovittu tehtäväksi myös etänä, mikäli työkuunto on sen sallinut.

Työhyvinvointia ei ole kartoitettu kyselyllä. Kyselyt on toteutettu osana kehityskeskustelua.

Tavoite	Mittari	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Lapsiperheet, kotipalvelu ja perhetyö	Tuettujen perheiden määrä	31	38	47	49	60	45
	Lapsia perheissä	122	160	153	158	214	172
	Kotikäyntien/kontaktien määrä/vuosi	715	460	1295	1794	1175	887
Sijaishuolto	Yhteensä, joista perhehoidossa	6	6	11	6	5	3
	laitoshoidossa	1	1	3	2	2	
	laitoshoidossa	4	3	4	4	3	3
	jälkihuollossa	1	2	4	10	10	12

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Sairauspoissaolojen vaikutukset asiakastyöskentelyyn ja mahdollisuuksiin vastata asiakkaiden tarpeisiin oikea-aikaisesti ja riittävillä palveluilla.

Työtilojen muutos kunnanvirastosta perhekeskukseen. Työtilojen suunnittelu, järjestely ja toimintapojen kehittäminen on vienyt aikaa ja tuottanut lisätyötä työyhteisössä.

Sosiaalitoimen siirtyminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle on aiheuttanut merkittävää työkuormaa valmistelutöiden osalta. Tämän lisäksi sosiaalitoimelle on siirtynyt työtehtäviä, jotka eivät ole aikaisemmin olleet nykyisellä resurssilla hoidettuja työtehtäviä, kuten välitystilien hoitaminen, sekä kuntouttava työtoiminta.

Vuoden 2022 lähtötilanne

UURAISTEN KUNTA

	2021	2022	2023
Lastensuojelun asiakkaita yht.	21	19	32
• avohuollossa	9	6	17
• sijoitettuja	4	5	3
• jälkihuollossa	8	8	12
Sosiaalihuollon asiakkaat (perheet)	35	28	27
Palvelutarpeen arvioinnit		25	1

Laitossijoitusten ja jälkihuollon kustannukset (jouko)

Sisäinen valvonta:

Sisäinen valvonta on toteutettu viikottaisilla työyhteisön tiimeillä, joissa on toteutettu asiakastyön ohjausta ja neuvontaa työyhteisöllisesti. THL:lle on toimitettu lastensuojeluun, sosiaalihuoltoon ja harkinnanvaraiseen toimentulotukeen liittyvät tilastot, joiden perusteella asiakastyö on oikea-aikaisesti toteutettua. Sisäiseen valvontaan voidaan laskea myös asiakastyön tilastointi. Asiakastyötä on toteutettu aktiivisesti ja asiakastyöhön liittyvät peruuntumiset ovat liittyneet asiakkaan tai työntekijän sairastapauksiin.

Sosiaalitoimeen ei ole vastaanotettu muistutuksia tai kanteluita vuoden 2021 aikana.

Koulukuraattoriyö Uuraisilla

Koulukuraattorin työ on osa oppilashuoltoa ja koulun sosiaalityötä (sosiaalitoimen alaista). Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä kouluissa. Oppilashuoltoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 3§).

Kuraattoriyötä tehdään esikoululaisten ja peruskoululaisten kanssa kaikissa Uuraisten kouluissa, viitenä päivänä viikossa, pääsääntöisesti maanantaisin Kyynämöisillä, tiistaisin Hirvasella, keskiviikkoisin Koulukeskuksella, torstaisin Höytiällä ja perjantaisin Koulukeskuksella. Palvelut ovat maksuttomia ja luottamuksellisia. Koulukuraattori tukee oppilasta silloin, kun kaveri- tai perhesuhteissa on huolia, oppilas kokee yksinäisyyttä, koulunkäynti ei suju, poissaoloja kertyy paljon tai elämässä tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat oppilaan hyvinvointiin. Kuraattorin työn punainen lanka on opettaa ja osallistaa lapsia ja nuoria keskustelukulttuurin, jossa omaa olemista ja käytöstä harjoitellaan sanoittamaan ja ymmärtämään oman toiminnan vaikutuksesta niin itseen kuin koko kouluyhteisöön, omiin lähiverkostoihin.

Yksilötyön lisäksi oppilashuollon työntekijät tekevät yhteisöllistä työtä kouluissa. Tämä tarkoittaa ennaltaehkäisevää työtä, joka ulottuu laajemmin kouluyhteisöön. Tätä on mm. koulun toimintatapojen kehittämiseen osallistuminen (miten puututaan kiusaamiseen tai poissaoloihin, millainen on hyvä oppimisympäristö, sosiaalisten ja tunnetaitojen opettaminen, hyvinvointioppiminen käytännössä jne.), opettajien konsultointi, oppilashuoltoryhmään osallistuminen ja tavoitteellinen ja suunnitelmallinen toiminta siinä, ryhmien ja luokkien kanssa työskentely, teemapäivien/ viikkojen ja vanhempainiltojen järjestämisessä/ suunnittelussa mukana oleminen ja yhteistyö alueen toimijoiden kanssa (esim. nuorisotyö, srk). Uuraisilla yhteisöllinen työ on merkittävä osa kuraattorin työtä.

Työntekijään voivat ottaa yhteyttä lapsi/nuori itse, vanhemmat tai opettajat. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse tai Wilman kautta jättämällä soittopyynnön.

UURAISTEN KUNTA

Kuraattorin työ on vuonna 2022 suuntautunut yksilötyöhön, koska vuoden 2022 aikana Uuraisten opetustoimi on saanut hankerahaa, jolla on palkattu kaksi hankekuraattoria kehittämään yhteisöllistä työskentelyä Uuraisten kouluilla ja tämä on suuntautunut luokkatyöskentelyyn ja yhteisöllisyyden arvon esiintuomiseen.

Koulukuraattorin työn sitominen osaksi lapsen koululuokkaa ja perhettä on yksi työn tärkeimmistä tavoitteista. Koulussa lapsi on osa yhteisöä. Kotona lapsi on osa perhettä. Nämä yhteisöt toimivat lapselle peileinä siitä kuka hän on. Kuraattorin työssä pysähdytään katsomaan, kuka lapsi on ilman näitä vertaisryhmiä, ja mitä hän itse haluaa ympärilleen luoda ja kuinka se onnistuu. Kuraattorin työ on monin tavoin vierellä kulkemista ja lapsen äänen, aidon kokemuksen tavoittelemista.

	2020	2021	2022
asiakasmäärät	62	72	
luokkatyöskentely koko luokalle	31	140	60
yhteistyöpalaveri oppilaan ja opettajan/vanhemman kanssa	26	91	141
oppilashuoltoryhmä	8	3	5
ryhmäyttämispäivä 7 lk.	4	1	0
IPC-työmenetelmäkoulutus	3	7	0
murrosikäisten lasten vanhempien ryhmä	2	0	0
koulun kriisiryhmä	2	4	0
monialainen työryhmä	2	1	2
vanhempainilta	0	3	4
kerhotoiminta	0	11	29
osallistuminen opettajan vesopäiviin	0	2	5
työnohjaus	0	3	8

Vuonna 2022 kuraattorin työssä painottui ennaltaehkäisevä työote ja yhteisöllisyys. Syksyn -22 ajan Uuraisilla työskenteli vakinaisen kuraattorin lisäksi kaksi hankekuraattoria, joiden työpanosta käytettiin yhteisöllisen työn kehittämiseen. Lisäksi kuraattori toteutti yhteistyössä koulupsykologin kanssa Keinoja itsensä rauhoittamiseen -verkkokurssin, joka tarjosi halukkaille 6.-9.-luokan oppilaille mahdollisuuden pysähtyä itsen säätelykeinojen äärelle kerran viikossa kahdeksan viikon ajan. Verkkokurssi oli pilottiryhmä, jonka toteutuksessa oli mukana aihetta tutkiva työryhmä Jyväskylän yliopistolta. Kuraattorilla on yksilötapaamisten lisäksi kaksi kerhoa Koulukeskuksella, joista toinen on Bullet journal- kerho yläkouluikäisille ja toinen Viherhuone-kerho, tällä hetkellä kuudesluokkalaisille. Kerhotoiminnat ovat ennaltaehkäisevää ja osallistavaa toimintaa, jossa harjoitellaan arjen koulutyöhön ja sosiaalisiin taitoihin vaikuttavia asioita.

4300 Vanhuspalvelut

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA -muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuet	778 866	786 540		786 540	964 665	178 125

UURAISTEN KUNTA

Toimintakulut	-2 834 380	-3 152 340		-3 152 340	-3 106 689	-45 651
Toimintakate	-2 055 514	-2 365 800	0	-2 365 800	-2 142 024	-223 776

Tilivelvollinen: Vanhus- ja erityisryhmien palvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Vanhus- ja erityisryhmien palvelut ovat kahden toimialan yhdistävä palvelukokonaisuus. Tilikaudella 2022 palvelut koostuivat ikääntyvien tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaishoidosta, lyhytaikaishoidosta, kotihoidosta, ennaltaehkäisevistä palveluista ja päiväkeskustoiminnasta. Erityisryhmille kohdennettuja palveluja olivat erilaiset asumisen palvelut, työ- ja päivätoiminta, erityisen tuen tarpeen lasten ja nuorten iltapäivä- ja kesäajantoiminta sekä perhehoito. Lisäksi koko toimialan yhdistävinä palveluina järjestettiin ohjaus- ja neuvontapalvelut, omaishoidontuki sekä sosiaalihuoltolainmukaiset kuljetuspalvelut.

Palveluasuminen ja lyhytaikaishoito toteutettiin pääosin palvelukeskus Kuukankodilla, ikääntyvien päivätoiminta järjestettiin Rivikuukassa ja kotiin vietävinä palveluina, ennaltaehkäisevät palvelut, kotihoito sekä palveluohjaus toteutuivat kotiin vietävinä- sekä liikkuvina palveluina.

Vanhuspalveluiden henkilöstö koostui pääosin lähi- ja sairaanhoitajista, joiden rinnalla työskenteli perus- ja kodinhoitajia sekä hoitoapulaisia. Hoitajien henkilöstösuunnitelman mukainen vakanssien määrä oli 37. Lisäksi henkilöstöön kuului päivätoiminnanohjaaja, palveluohjaaja, fysioterapeutti (käytettiin tarvittaessa myös erityisryhmien palveluissa), pesulatyöntekijä, autokuski, kaksi (2) palveluesimiestä ja palvelujohtaja. Palveluesimiesten ja palvelujohtajan työpanos jakautui koko vanhus- ja erityisryhmien kesken siten, että vanhuspalveluiden osuus oli kaksi (2) henkilötyövuotta. Kokonaisvakanssien määrä vanhuspalveluiden osalta oli 43,5. Vakituisen henkilöstön lisäksi vuoden aikana palveluissa työskenteli erialojen ammattilaisia tai työhön tutustujia työllisyyspalveluiden kautta, sekä sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita eri mittaisilla oppimisjaksoilla sekä oppisopimuksella.

Palveluasumisessa henkilöstö työskenteli kolmivuorotyössä, kotihoidossa kahdessa vuorossa ja ennaltaehkäisevissä palveluissa sekä työ- ja päivätoiminnoissa arkisin päivävuoroissa. Tämän lisäksi järjestettiin varallaoloa klo. 21.30–06.00, jolloin yksi työntekijä varallaolo päivysti turvahälytysten ja muiden vastaavien äkillisten tilanteiden varalta.

Perus- ja suunterveydenhuolto toteutuivat Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveystakeskuksen kautta Uuraisten terveysasemalla. Lääkäripalvelut olivat saatavilla Kuukankodin palveluasumisen yksiköihin, sekä kotihoidon asiakkaille kerran viikossa toteutuneina lääkärikäynteinä ja tarvittaessa muina aikoina terveysaseman ollessa avoimena.

Ikääntyvien palvelujen strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Hyvinvoiva ja palveleva Uurainen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2022
Laadukkaat ja oikeanaikaiset palvelut: ikäihmisten ympärivuorokautinen kotona asumisen tukeminen ja oikein kohdennettu palveluohjaus.	Kotona asuvien ikäihmisten määrä, kotihoidon asiakkaiden määrä/kk, lyhytaikaispaikkojen käyttöaste, kotihoidon keskeytyspäivien lukumäärä, asiakaskyselyt	Ketterän yksikön kehittäminen kuntoutusyksiköksi, Ketterän ja kotihoidon yhteistyön kehittäminen, kuntouttavien arviointijaksojen tehokas käyttö, riittävä lyhytaikaispaikkojen määrä.
Toteutuminen	Ketterässä toteutettiin lyhytaikaishoitoa kymmenellä (10) lyhytaikaishoidon paikalla. Yksikön täyttöasteen keskiarvo vuonna 2022 oli 82,9 %, joka kuvaa onnistunutta palveluohjauksen prosessia kotiuttamisen ja oikea-aikaisten palvelujen näkökulmasta. Asiakkaat saatiin jatkohoitoon ja kuntoutukseen (sai-	

UURAISTEN KUNTA

	<p>raalasta, kotoa) Ketterään pääsääntöisesti välittömästi tarpeen ilmennyttyä. Kotiuttaminen Ketterästä kotihoidon palveluihin onnistui asiakkaiden tarpeiden mukaisesti ja kaikki tehostettuun palveluasumiseen sijoitetut saivat pysyvän asumispaikan ilman kohtuuttoman pitkää odotusaikaa. Asumispaikkaa hetkellisesti jonottavat pystyttiin hoitamaan Ketterässä odotusaikana.</p>

<p>Kriittinen menestystekijä: Toimiva, osaava ja ketterä johtamisjärjestelmä ja osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.</p>		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2022
Jaksava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehityskeskustelujen toteutuminen 1krt/vuosi, työhyvinvointikyselyt, sairauspoissaolojen määrän seuranta, koulutus- ja kehittämispäivien toteutuminen 1-3krt/vuosi	Vuosittaiset kehityskeskustelut, kehittämisen- ja koulutuspäivät, vuosittainen hyvinvointikysely, henkilöstön ennaltaehkäisevä tukeminen.
Johtamisjärjestelmän kehittäminen ja selkeyttäminen	Esimiesten työajan riittävyyden seuranta, tehtävien tasainen jakautuminen, henkilöstön tyytyväisyys	Johtamisjärjestelmän kehittäminen siten, ettei tehdä päällekkäistä työtä, jokainen työntekijä ja tiimi tuntee oman esimiehensä, esimiesten tehtävät jakautuvat tasaisesti, eikä säännöllistä ylityötä kerry, johtamisen oikea jakautuminen tukemaan hyvää ja laadukasta asiakastyötä.
Toteutuminen	<p>Jokaiselle tiimille järjestettiin vuoden aikana kehittämis- sekä hyvinvointi-ilta-päivät sekä 1-3 koulutusta tiimien tarpeet huomioiden. Koko henkilöstön osallistuminen mahdollistettiin osaamista ja hyvinvointia tukeviin toimintoihin.</p> <p>Johtotiimin (palveluesimiehet, palvelujohtaja) työskentelyä kehitettiin vuoden aikana aktiivisesti. Johtotiimi tuki toisiaan arjessa, tiimi kokoontui viikoittain ja työtä pystyttiin jakamaan siten, että kuormittavuus jakautui tasaisesti. Tiimien johtamisprosessit muotoutuivat siten, että hyvinvointialueelle siirto onnistui tutun esihenkilön johdolla.</p>	

<p>Kriittinen menestystekijä: Tasapainoinen ja kestävä talouskehitys</p>		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2020
Oikea aikaisten, taloudellisten ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottaminen ja kehittäminen	Asiakastyytyväisyyden seuranta 1 krt/vuosi, toteutuneiden palvelujen seuranta, talouden suunnittelu ja seuranta	Hyvinvoiva ja tyytyväinen asiakaskunta, talousarvion mukainen kustannustoteuma.
Toteutuminen	<p>Tilinpäätöskauden toteuma vanhuspalveluiden osalta on 90,54 %. Hyvään tulokseen pääsyyn vaikuttivat johtamisjärjestelmän toimivuus, henkilöstön hyvinvointi ja työssä viihtyminen, sairauslomien maltillinen määrä, oikein mitoitettut ja kohdennetut palvelut, joka näkyi mm. sairaalapäivien laskussa sekä asiakastyytyväisyys.</p>	

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vanhuspalveluiden tilikauden tulos alitti vuodelle 2022 asetetun budjetin. Vuoden 2022 talouden käyttöprosentti on 90,54 %. Johtamisjärjestelmän systemaattinen ja tavoitteellinen kehittäminen vaikutti henkilöstön hyvinvointiin, joka näkyy suoraan henkilöstökustannuksissa. Tiimien ja yksiköiden työn kehittämällä turvattiin oikeanaikaiset ja oikein mitoitettut palvelut, joka näkyy muun muassa sairaalapäivien laskussa. Kahden vuoden aikana Ketterän lyhytaikaistoiminnan-, kotihoidon palvelujen- sekä palveluohjauksen kehittämällä on pystytty laskemaan sairaalapäivät alle puoleen siitä, mitä ne olivat vuonna 2020. Tehostetun palveluasumisen paikkamäärää nostettiin yhdellä asiakaspaikalle, joka nosti hieman Rinteelän henkilöstökustannuksia. Tällä keinoin kuitenkin pystyttiin turvaamaan kunnassa riittävä ja oikeanaikainen hoito, joka näkyy vanhuspalveluiden kokonaistoteutuksessa. Kotihoidon käynnin – sekä asumien hoitopäivien hintaa nostivat valtakunnalliset palkkojen korotusten vaikutukset henkilöstömenojen nousuun. Tämä oli kuitenkin huomioitu jo budjetointi vaiheessa, jonka vuoksi ei näy toteuman ylityksenä.

Koivulan palveluasumisen yksikkö

Koivula on muistisairauksien hoitoon erikoistunut tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 8 asukaspaikkaa. Hoidon tavoitteena oli turvata ja mahdollistaa asiakkaan toimintakyvyn mukainen hoito ja ohjaus muistisairaus huomioiden. Yksikön täyttöasteen vaihteluväli vuonna 2022 oli 95,2–100 %. Tämä kuvaa toiminnan tarpeellisuutta ja sitä, että vapautuvat paikat täyttyivät välittömästi. Tilikauden tulos on 97,44 %.

Rinteelän palveluasumisen yksikkö

Rinteelä on tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 19 asukaspaikkaa. Paikkamäärää nostettiin yhdellä vuoden 2022 aikana. Tämä näkyy henkilöstökulujen nousuna, joka kuitenkin tasaantuu muiden kulujen kohdalla. Asukashuoneista osa toimi soluasuntoina, joiden soluasumiseen käyttö oli riippuvaista asukkaiden suostumuksesta. Rinteelä tarjosi pitkäaikaista asumispalvelua, jonka tavoitteena oli yksilöllinen ja turvallinen hoito ja huolenpito. Palveluasumisen paikkojen tarve vakiintui vuoden loppu puolella ja toiminnan kehittäminen palvelujen laadun näkökulmasta oli merkittävässä roolissa. Yksikön täyttöasteen vaihteluväli vuonna 2022 oli 93,5–100 %. Täyttöaste oli kokonaisuudessaan hyvä ja kuvaa sitä, että tehostettuun palveluasumiseen pystyttiin pääosin sijoittamaan asiakkaat heti myönteisen palvelupäätöksen jälkeen. Tilikauden tulos on 79,03 %.

Ketterän kuntoutus- / lyhytaikaishoidon yksikkö

Ketterä on kuntoutus- ja lyhytaikaishoidon yksikkö, jossa on 10 lyhytaikaishoidon paikkaa ja 5 palveluasumisen/pitkäaikaishoidon paikkaa. Vuonna 2022 tavoitteeksi oli edelleen asetettu lyhytaikaishoidon keskittäminen yhteen yksikköön, sairaalajaksojen lyhentäminen, kotihoidon aikaisten kuntoutus- ja arviointijaksojen toteuttaminen sekä omaishoitajien vapaapäivien turvaaminen. Ketterän yksikössä toteutettiin pääosin lyhytaikaishoitoa, mutta asiakkaiden tarpeiden mukaisesti käytössä oli myös yksi pitkäaikaishoidon paikka sekä neljä tehostetun palveluasumisen paikkaa. Pitkäaikaispaikkojen poistaminen ei asiakastarpeen näkökulmasta onnistunut vuoden aikana. Tehostetun palveluasumisen paikkoja muutettiin lyhytaikaishoidon paikoiksi sen mukaisesti, miten asiakastilanteiden muutokset sen sallivat. Ketterän kehittäminen käynnistyi hyvin, mutta kehittämistä tulee jatkaa edelleen. Vuoden aikana yksi asiakashuone muutettiin kuntosaliksi, jonka avulla pystyttiin entistä tehokkaammin panostamaan asiakkaiden kuntoutumiseen.

Yksikön täyttöaste vaihteluväli vuonna 2022 oli 64,5–95,5 %. Täyttöasteen vaihtelevuus johtui lyhytaikaishoidon käyttöasteesta. Vuoden aikana palveluasumisen paikkoja pystyttiin muuttamaan lyhytaikaishoidon paikoiksi ja toimintamallien kehittämisen avulla lyhytaikaishoidon paikat saatiin tehokkaaseen käyttöön. Tilikauden tulos on 85,67 %.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoidon palveluiden tavoitteena oli turvata asiakkaan kotona selviytyminen mahdollisimman pitkään toimintakyvystä ja sairauksista riippumatta. Palvelujen myöntämisen määrittelevänä tekijä toimi kotihoidon palvelutarpeenkriteeristö. Kotihoidon palvelut olivat moninaiset ja niiden merkitys ikääntyvien asiakkaiden palvelukokonaisuudessa oli suuri. Palveluilla tuettiin myös omaishoitajien jaksamista. Asiakkaat ohjautuivat kotihoidon piiriin palveluohjauksen menetelmin.

Kotihoitoa kehittämisen painopisteenä olivat kuntouttavan työotteen ja ennaltaehkäisevien tukitoimien kehittäminen. Oikea-aikaisten ja yksilöllisten asiakaslähtöisten palvelujen toteuttaminen olivat työn keskiössä. Kotihoidon työskentelyä kehitettiin yhteistyössä tiimin kanssa. Fysioterapeutin rooli kotihoidon ennaltaehkäisevässä työssä näyttäytyi merkittävä. Kehittämisen lähtökohta oli kaikkien ammattitaidon hyödyntäminen ja asiakkaiden oikean aikainen ja – sisältöinen palvelukokonaisuuden tuottaminen.

Vuonna 2022 kotihoidossa käynnistettiin asiakkaiden annosjakeluun siirtyminen. Annosjakelulla pyrittiin lääkitysturvallisuuden parantamiseen sekä hoitohenkilökunnan työajan välittömään asiakastyöhön keskittämiseen. Kaikki asiakaspäätökset tarkastettiin ja päivitettiin syksyllä 2022. Kotihoidon esihenkilö vaihtui kesällä. Omahoitajuutta laajennettiin koskemaan kaikkia säännöllisen kotihoidon asiakkaita. RAI-arviointimenetelmän käyttöönotto ajoittui myös vuoden 2022 syksyyn.

Kotihoidon asiakasmäärä pysytteli vuoden aikana suhteellisen vakiona. Välittömän työajan prosentti kaikilla työntekijöillä vuoden aikana oli keskimäärin 54 %, joka kuvaa sitä, että henkilöstömitoitus on ollut oikein kohdennettu (tavoitteena lähihoitajilla 60 % ja sairaanhoitajilla 40 %). Olemassa oleva henkilöstöresurssi riitti vastaamaan asiakkaiden palvelutarpeisiin. Kotihoidon asiakkaiden ja –käyntimäärien vertailuun ei ole saatavilla koko vuotta kattavaa tilastointimateriaalia puutteellisen tiedonkeruun seurauksena. Kehityskohta kuitenkin tunnistettiin vuoden aikana ja syksyllä 2022 panostettiin asiakaspäätösten laadintaan ja päivitykseen, jonka seurauksena tilastointi materiaali koostuu jatkossa oikein ja riittävän kattavasti.

Tukipalveluilla tuetaan henkilön mahdollisuutta suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista ja hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä. Uuraisten kunnassa tukipalveluina tuotettiin turvapuhelin-, ateria-, pyykki-, kylvetys-, kuljetus- ja asiointipalvelua. Tilikauden tulos on 100,28 %.

Palveluohjaus

Palveluohjaus on tärkeä osa ikääntyvien ennaltaehkäisevissä palveluissa. Palveluohjauksen työmenetelmin kartoitettiin uusien kotihoidon - tai palveluasumiseen hakevien asiakkaiden palvelutarpeet, sekä etsittiin tarpeiden mukaiset ja oikeinmitoitettut palvelukokonaisuudet. Palveluohjausta hyödynnettiin myös asiakkaan voimien muuttuessa silloin, kun palveluiden tarve kasvoi, väheni tai poistui kokonaan. Ohjauksen merkitys oli suuri erikoissairaanhoidossa olevien asukkaiden jatkohoidon suunnittelun näkökulmasta. Palveluohjauksen keinoin pystyttiin kartoittamaan ja järjestämään lyhytaikaishoitoa entistä useammalle tarvitsijalle. Tämän seurauksena muun muassa sairaalapäivien määrä kunnassa väheni merkittävästi vuoden aikana (ilmenee erikoissairaanhoidon kustannusten merkittävänä laskuna). Lisäksi sairaalahoitoon joutuneiden määrä vähentyi, kun asiakkaita ohjattiin kunnan omien palvelujen piiriin aiempaa tehokkaammin.

RAI-arviointimenetelmän myötä aktiivisesti käyttöön otettiin myös kuntouttava arviointijakso, jonka aikana moniammatillisesti arvioitiin asiakkaan eri palvelujen tarvetta ja pystyttiin laatimaan asiakkaalle yksilöllinen ja asiakaslähtöinen hoito- ja palvelusuunnitelma. Kuntouttavalla arviointijaksolla asiakkaan toimintakykyä, kotona selviytymistä ja palvelujen tarvetta arvioitiin moniammatillisesti.

Päiväkeskustoiminta

Päiväkeskustoimintaa kehitettiin kasvavan tarvitsijajoukon näkökulmasta. Päiväkeskustoiminnan tavoitteena oli kotona asumisen tukeminen. Toiminnalla pyritään muun muassa ennaltaehkäisemään toimintakyvyn laskua. Fysioterapeutin rooli toimintakykyyn liittyvissä kysymyksissä oli merkittävä. Kotihoidon tiimi toteutti saunomispalvelua osana päiväkeskustoimintaa. Tavoitteena oli tarjota päiväkeskustoimintaa 3–5 päivänä viikossa. Lisäksi päiväkeskustoiminnalla pystyttiin tukemaan myös omaishoitajuutta tarjoamalla yhtenä vaihtoehtona päiväkeskus päiviä hoidettavalle, jolloin omaishoitajalle mahdollistui omaa aikaa lepoon ja virkistykseen.

Kotona asuvien asiakkaiden määrä näyttöä kasvavana, joka vaikutti ja tulevaisuudessa vaikuttaa suoraan päiväkeskustoiminnan merkityksellisyyteen ja tarpeellisuuteen. Vuonna 2022 päiväkeskustoimintaa päästiin käynnistämään täysimittaisesti korona vuosien jälkeen. Asiakkaiden paluu toiminnan piiriin on kuitenkin tapahtunut melko hitaasti. Erilaisia toimia tämän tiimoilta on aktiivisesti tehty kuten esimerkiksi Hykari-hankkeeseen osallistuminen. Loppuvuodesta 2022 päiväkeskuksella aloitti toiminnanohjaajana toimintaterapeutti, joka tuo merkittävää lisän myös koko kotihoidon osaamis pohjaan. Tilakauden tulos on 161, 05 %, joka selittyy sillä, että toiminnan käynnistäminen vaati merkittävää kehittämistyötä ja henkilöstöresurssin uudelleen ajattelua. Päiväkeskuksella työskenteli toiminnanohjaajan lisäksi apuohjaaja.

Ennaltaehkäisevät palvelut

Ennaltaehkäiseviin palveluihin kuuluivat ennaltaehkäisevät kotikäynnit 75- ja 80- vuotiaille sekä erilainen kerhotoiminta. Kotikäyntien avulla kartoitettiin ikääntyvien palveluita käyntihetkellä sekä tulevaisuuden palvelutarvetta. Toiminnan avulla mahdollistettiin ennaltaehkäisevä ja oikeanaikainen palvelutarpeen arviointi. Ennaltaehkäisevänä toimintana järjestettiin kerhomuotoisesti Ukko- ja tiistaikerhoja. Kerhotoiminta on ollut hyvin suosittua vuoden aikana. Erityisesti loppuvuonna aktiivisuus lisääntyi entisestään.

Ennaltaehkäisevät kotikäynnit toteutuivat kaikille 80 vuotta täyttäneille. Koronatilanteen rajoitusten vuoksi kerhotoiminta oli tauolla valtaosan vuodesta. Palvelua tarjottiin kaikille ja käynnit toteutuivat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Näissä tarjottua palvelua ei asiakkaan toimesta oltu katsottu tarpeelliseksi.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vanhusten asumisen- tukeminen, riittävät tuki- ja kotiin vietävät palvelut	Yli 75-vuotiaiden kotona asuvien ikääntyvien prosentuaalinen määrä	Yli 85 %	Yli 85 %	88 %	yli 90 % (vuonna 2020 yli 75 v määrä oli 735, joista 93 % asui kotona)
	Kotihoitoa saavat 75 vuotta täyttäneet kuntalaiset	14 %	13–15 %	13–14 %	Tilastokeskuksen tilasto muuttunut, ikäraja vain yli 65v.
	Kotihoidon välitön työaika asiakkaan luona: Sairaanhoidtaja Lähihoitaja	tilasto puuttuu	70 % 75–92 %	yli 60 % yli 50 %	41–67 %. ka. 54 %
	Kotihoidon käyntimäärät	26 578	tieto puuttuu	27 500	Säännöllinen kotihoito 17 042, tilapäinen kotihoito 1088. yht. 18130
	Käyntikerran hinta	27,70 €	tieto puuttuu	21, 33 €	39,50 €

UURAISTEN KUNTA

Riittävä määrä tehostettua palveluasumista (ympäri vuorokautinen hoito)	Asiakaspaikat yhteensä:	44	43	42–43	42
	Palveluasuminen		25	28–30	28
	Pitkäaikaishoito	3–5	3–4	1–3	4
	Lyhytaikaishoito	6–8	10–14	10–16	10
	Jonotusaika	1-3kk	1–3 kk	1–3 kk	1-3kk
Terveyskeskussairaalan ja erikoissairaanhoidojaksojen käyttö vain akuuttiin tarpeeseen	Hoitopäivien määrä, <i>TA 22 arviosta eteenpäin huomioidaan vain ikääntyvän väestön hoitopäivien määrä</i>	1799	tieto puuttuu	400	708
Turvallinen ja yksilölliset tarpeet huomioiva hoito palveluasumisessa ja pitkäaikaishoidossa	Asiakaskohtaisten hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinta ja päivittäminen	100 %	80 %	100 %	100 %
	Asiakas- ja omaistyytyväisyyskyselyn arvonsa	Ei kyselyä	THL kysely	8,7–9	THL
Hoitotyön kehittäminen ja laadun takaaminen	Työntekijöiden koulutus- ja kehittämispäivät, työntekijä/vuosi (keskimäärin)	4	3	3	3
Tehokkaat ja taloudelliset asumisen palvelut	Ketterän (ent. Ruskolan) palveluasuminen: hoitopäivien määrä käyttöaste hoitopäivän nettohinta	5 885 80–100 % 111,80 €	4 519 62–97 %	6 500 90–100 % 106,59 €	4 536 64,5–95,5 % 133,84 €
	Rinteelän palveluasuminen: hoitopäivien määrä käyttöaste hoitopäivän nettohinta	5 652 90–110 % 71,30 €	5 237 70–99 %	6 200 90–100 % 74,63 €	6 396 93,5–100 % 127,71 €
	Koivulan palveluasuminen: hoitopäivien määrä käyttöaste hoitopäivän nettohinta	2 861 80–100 % 111,80 €	2 920 100 %	2 900 100 % 117,66 €	2886 95,2–100 % 153,47 €
Oikeanaikaiset ja taloudelliset ennaltaehkäisevät palvelut	Päiväkeskuksen käyntikerrat	65	259	1 680	379
	Hyvinvointia edistävien kotikäyntien (Ehko) prosentuaalinen määrä 80 vuotta täyttäneille	0 %	100 %	100 %	100 %
	Palveluasumisen virkistystoimintaan osallistuvien määrä (toimintakerta X osallistujien määrällä)		Tilastointi puutteellinen	8 000	Tilastointi puutteellinen

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Mitoitus ja henkilöstötilanne

Edellisvuosien tavoin hoitohenkilöstön saatavuus näyttäyty merkittävänä riskitekijänä. Tähän pystyttiin kuitenkin vaikuttamaan työn- ja työhyvinvoinnin kehittämisellä. Vuoden aikana henkilöstön vaihtuvuus muualla, kuin päivätoiminnoissa oli vähäistä, jonka lisäksi jokainen vakituinen vakanssi saatiin täytettyä koulutetuilla työntekijöillä.

Asiaksmaksutuotot

Vuoden 2021 lainsäädäntömuutoksen jäljiltä maksutuotot saatiin täsmäämään talousarvioon, joka laskee taloudellista riskiä suhteessa aiempaan vuoteen

Covid-19 epidemia

Korona epidemia vaikutti edelleen vuoteen 2022, mutta vaikutukset olivat aiempaa vähäisemmät. Flunssaoireisiin liittyviä sairauspoissaoloja oli kuitenkin edelleen enemmän, kuin vuosina ennen Covidia. Poissaolot olivat kuitenkin suhteessa jo lyhyempi, kuin edellisvuonna.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa toteutettiin sisäisen tarkkailun keinoin. Erilaisten toimintaohjeiden ja toimintamallien päivitys sekä uusien laatiminen vahvisti sisäisen valvonnan toteutumisen. Jatkuva seuranta toteutui arjen toiminnoissa kunkin työntekijän toimesta. Tätä toimintaa oli muun muassa tavoitteiden toteuttaminen arjessa, asiakkaiden käteisvarojen seuranta, lääkkeiden kaksoistarkastus, työaikaseuranta sekä erilaisten käyttöjärjestelmien hyödyntäminen työssä, kuten HaiPro ja ProConsona.

Tarkastuksen keinoina käytettiin esimiehen toteuttamia kertaluontoisia tarkastuksia, kuten käteisvarojen läpikäynti sekä tavoitteiden avaamista käytäntöön. Säännöllisissä henkilöstöpalaverissa arvioitiin toimintaa koko henkilöstön toimesta ja muutettiin käytäntöjä vallitsevien olosuhteiden mukaisiksi.

400 Toimeentuloturva

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA -muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	69 581	59 600		59 600	53 638	
Toimintakulut	-668 970	728 040		728 040	672 257	
Toimintakate	-599 389	668 440		668 440	618 619	

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnankuvaus: Toimeentuloturva käsittää seuraavat tukimuodot: 1. toimeentulotuki 2. Lasten kotihoidontuki 3. Työllistäminen

Kuntien sosiaalityöntekijät päättävät edelleen täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta. Kela varmistaa, että asiakkaat ohjataan sosiaalityön piiriin niiden perusteiden mukaan, joista Kela ja kunnat ovat yhdessä sopineet. Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntäminen jatkui kunnan toimesta ja nämä asiakkaat joutuivat asioimaan sekä Kelalla, että kunnassa.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimeentulotuen oikea ja taloudellinen kohdentuminen	1.Toimeentulotuki				
	Täydentävä toimeentulotuki/vuosi €	29 177	25 655	27 200	6 881
	Enn.ehkäisevä toimeentulotuki/vuosi€	35 899	41 012	47 0870	28 042
	2. Lasten kotihoidontuki	71	56	56	57
	Tuen hakijoita keskimäärin/kk				
Lapsia keskimäärin/kk	127	69	101	110	
Lasten kotihoidontuki menot/asukas/vuosi€	83,46	65,700	68	66,63	

Työllistäminen

Toiminnan kuvaus: Työllistämistoiminnalla edesautetaan uuraislaisten työttömien työllistymistä tai sijoittumista työllistymistä edistäviin palveluihin. Työllistämistoiminnan keskeiset menetelmät olivat vuoden 2022 loppuun saakka palkkatuetut työsuhteet, työkokeilut, kuntouttava työtoiminta sekä niihin sisältyvä työ- ja työhönvalmennus. Lisäksi työllistämistoiminnalla tuetaan nuorten kesätyöllistymistä. Vuoden 2023 alussa kuntouttava työtoiminta siirtyi Keski-Suomen hyvinvointialueen vastuulle.

Tilikauden olennaisimmat tapahtumat: Uuraisten kunnan vuoden 2022 keskimääräinen työttömyysaste oli 9,7 prosenttia. Työttömyysaste laski jonkin verran, sillä edellisen vuoden keskimääräinen työttömyysprosentti oli 10,2. Merkittävin selittävä tekijä on koronapandemiasta johtuneiden lomautusten päätyminen sekä työnantajien edellisvuotta paremmat mahdollisuudet palkata uutta työvoimaa.

Kunta työllisti palkkatuella yhteensä 15 henkilöä, joista kahdella oli oppisopimus. Työkokeilussa kunnalla oli kuusi ja kuntouttavassa työtoiminnassa yhteensä 18 henkilöä. Merkittävin yksittäinen valmentautujien sijoituspaikka oli Hyvän Tuulen paja, mistä heitä mahdollisuuksien mukaan sijoitettiin kunnan muihin yksikköihin, Uuraisten seurakunnalle tai paikallisiin yhdistyksiin. Tiistaisin Muuramen kunnan yksilövalmentaja kävi vetämässä hyvinvointiryhmää. Vuoden 2023 alussa Hyvän Tuulen pajan toiminta siirtyi Keski-Suomen hyvinvointialueen vastuulle. Nuorten työpajatoiminnasta luovuttiin kokonaan.

Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneista uuraislaisista työttömistä maksetaan työmarkkinatuen kuntaosuutta 50 prosenttia työmarkkinatuen kokonaiskustannuksista. Yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden kohdalla kunnan osuus on 70 prosenttia. Tehokkain, mutta myös kallein, keino saada pitkäaikaistyötön pois kuntaosuuslistalta on työllistää hänet ja

UURAISTEN KUNTA

kartuttaa työssäoloehto täyteen. Työllistettyjen osalta pysyttiin budjetin raameissa, vaikka vuoden aikana kuntaan palkattiin myös viisi velvoitetyöllistettävää. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin vuonna 2022 yhteensä 203 875,13 euroa, mikä on 1 099,12 euroa edellisvuotta vähemmän.

Vuonna 2020 Uuraisten kunta luopui nuorten kesätyöllistämisyhteistyöstä [4H-yhdistyksen kanssa](#). Työnantajat hoitivat työnantajavelvoitteet itsenäisesti ja työllistämisen budjettiin kirjattiin 6 000 euron määräraha yritysten ja muiden y-tunnuksellisten tahojen harjoittaman nuorten kesätyöllistämisen tukemiseen. Kesällä 2022 Uuraisilla työllistyi yhteensä 29 nuorta erimittaisiin työsuhteisiin tai oman 4H-yrityksen kautta. Kampanjassa kunta tuki yrityksiä kesätyöllistämistuella, joka oli 150 euroa kahden viikon työsuhteesta ja 300 euroa neljän viikon mittaisesta työsuhteesta. 4H-yrittäjien oli mahdollista saada 150 euron suuruinen tuki, jos yrityksen liikevaihto ylitti 100 euroa.

Vuoden 2016 alussa käynnistynyt lakisääteinen TYP-toiminta jatkui. Uurainen kuuluu Keski-Suomen eteläiseen alueeseen ja lähiyhteistyöverkosto muodostettiin Jyväskylän ja Muuramen kanssa. Vuoden 2023 alussa myös varsinainen TYP-toiminta siirtyi Keski-Suomen hyvinvointialueen vastuulle ja Uuraisten kunnalla säilyi enää edustus Keski-Suomen Eteläisen TYP-verkoston johtoryhmässä.

Yhteenveto: Työllistämisen talousarvio kokonaisuutena alittui. Tuottoja kertyi kaikkiaan 61 073,34 euroa. Lisäksi kuntouttava työtoiminta tuotti enemmän järjestämiskorvauksia kuin järjestämisestä koitui kuluja. Hyvän Tuulen pajan tuottoihin on kirjattu 28 000 euron suuruinen valtionavustus sekä 13 315,58 euroa työllistämistukea.

Budjetoitua enemmän kuluja aiheutui erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuksista. Kaikkiaan työllistämistoiminnan budjetoidut toimintakulut alittuivat 11 228,61 eurolla. Toimintakate oli 323 728,05 euroa alijäämäinen, mikä on kuitenkin 12 701,95 euroa ennakoitua parempi tulos.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
1. Työttömien työnhakijoiden työllistyminen	Työllistetyt:	23	20	17	15
	oppisopimukset:	2	3	2	2
2. Kesätyöntekijöiden työllistyminen	Nuorten määrä:	35	11	32	29

4500 Terveydenhuolto

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA -muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuo- tot	389 727	0		0	226 231	226 231
Toimintakulut	-6 529 527	-6 319 380			-7 166 204	-846 824
Toimintakate	-6 139 800	-6 319 380			-6 939 973	-620 593

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja/Jyte/KSSHP

Toiminnan kuvaus: Terveydenhuollon osalta palvelujen järjestämisvastuu on Jyväskylän yhteistoi-
minta-alueen terveyskeskuksella ja erikoissairaanhoidon Keski-Suomen sairaanhoitopiirillä.

Terveyskeskussairaalan käyttö väheni edelleen kunnan vanhustenhuollon kehittämistoimenpiteiden
ansiosta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut: Terveyspalvelut lähellä asiakas- ta		
	Mittari Arviointikriteeri: 1. Vastaanotolle pääsy 2. Omatoiminen terveydestä huolehtiminen	Tavoitetaso 2022 1. Säilytetty vuoden 2021 taso 2. HYVE-pisteen (terveys- aseman omatoimipiste) käyttöaste
Toteutuminen	Vastaanotolle pääsy on säilynyt parhaimpana Jyte-alueella, sa- moin tyytyväisyys palvelun laatuun.	

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
	Toiminta/käyntikerrat				
	Avoterveydenhuollon käyn- nit	10 260	12 157	12 000	6 758
	Neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	2 465	2 528	3 300	2 455
	Erytistoiminnot (kunt.)	1 309	3 140	1 700	1 311

UURAISTEN KUNTA

	Terveyskeskussairaalat	1 799	901	1 800	708
	Suun terveydenhuolto	2 873	2 736	3 300	2 663

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Koronatoimet muodostivat merkittävimmän toteutuneen riskin, joka kuitenkin rahallisesti kompensoitiin valtionavustuksella. Hoitovelkaa tuleville vuosille kuitenkin kertyi. Koronatestausten ja rokotusten olennainen väheneminen laskivat avoterveydenhuollon käyntien määrää huomattavasti. Erikoissairaanhoidon merkittävä kustannusten lisäys aiheutui kertyneiden alijäämien kattamisvelvollisuudesta toiminnan siirtyessä hyvinvointialueelle.

Sisäinen valvonta: Jyväskylän kaupunki huolehtii omalta osaltaan ja osakaskunnat osallistuvat valvontaan lähes kuukausittaisissa seurantakokouksissa.

Peruspalvelujohtajan ehdotus: Peruspalvelulautakunta hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet: Kunnanhallitus jatkokäsittelyyn.